

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

9. Et Caroli Imperatoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

cendis duabus operationibus probaret, quæ res Honorium hæresis suspectum reddidit, falsò id quidem (ut ex ejus (a) epistolis ad Sergium datis clarissimè constat, & ex Dialogo S. Maximi (b) contra Pyrrhum Monothelitam, ubi duas voluntates, duasque naturas agnoscit) sed tamen ex Sergij voto, Honorij auctoritate ad firmandam hæresin abutentis, nec aliud Monothelitæ optabant, fallacissimo pacis obtentu; ipsùmque Heraclium Imperatorem lucrati sunt, à quo etiam *ethesis* illa prodijt, tot votis & Concilijs damnata, ipsique Sergio fatalis, eodem quippe anno vitâ excessit, quo illa prodijt. Hic ergo fructus compositionis fuit, falli, scindique Catholicos, regi verò hæreticos, reddique fortiores. Idemque ab hæreticis quæsitum Constantis Imperatoris edicto, quod Typum appellârunt. Paulus enim Patriarcha Constantinopolitanus, & hæresi corruptus, cum istam ubique, præsertim in Ecclesia Occidentali proscripam videret, Constanti Imperatori persuadet, ut duas voluntates, aut unam dici edicto prohibeat, ac silentium partibus imponat: & pax edicto prætentâ; vera enim causa, ut notat S. Maximus Martyr (c) in Disputatione cum Pyrrho, fuit; *ut quoquo modo vel silentio saltem damnari videretur de duabus voluntatibus expressa sententia.* Et idè Martinus Papa, cum in Synodo Lateranensi eum Typum damnâset, egregiè illius causas refutavit; verba Synodi sunt: Sancta Synodus dixit: (d) *Relectus Typus bonum quidem intentum habere dignoscitur, dissonantem autem virtutem intentui continet. Bonum est namque procul dubio, & omnibus timentibus Deum desiderabile, cohibere dissensiones & altercationes, pro causa fidei, sed non est utile & bonum, cum malo destruere bonum, id est cum hæreticis Orthodoxorum Patrum verba & dogmata, quoniam hoc potius exurit, non mitigat.*

IX. Anno MDXXXIV. Maximè enituit, quàm sint inutiles hujusmodi cum hæreticis transactiones, & neutri parti satisficiant. Decreverat Carolus Imperator Francisco Galliæ Regi totis viribus bellum inferre, frustra Paulo Pontifice pacem suadente.

(a) Epist. Hon. ad Serg. act. 12. & 13. in 6. Syn. (b) S. Maximus disput. adu. Pyrrhum. apud Baron. tomo. 8. annal. ad ann. 645. V. Reg. Sacerd. fol. 347. (c) S. Max. in disput. cum Pyrrho Monoth. anno 645. (d) Concil. Lateran. sub Mart. PP. Secret. 4. anno 649.

dente. Eum in finem quavis ratione Principes Germaniæ ad-
jungere sibi statuit. Comitia Spiræ indicta, quò Septemviri
omnes, & Ferdinandus Frater convenère. Protestantibus tantò
major audacia, petendique licentia, quòd Cæsarem auxilij egen-
tem, cupidumque viderent. Ergo edictum Augustanum Protes-
tantibus infestum suspendi impetrant. Secuta alia constitutio,
quà pacis, animosque omnium componendi gratiâ, dum Con-
cilium Oecumenicum conveniret, multa interim statuebantur;
ejus inter alia capita hæc etiam erant: (a) Concilium Oecumenicum
Christianum ac liberum in Germania conveniret, aut saltem Nationale. Quòd
si hæc haberi non possent, Convenus proximo autumno aut vere haberetur, in
quo viri docti de Cæsaris auctoritate usq; ad proximum Concilium decernerent,
quid observari, quid omiti oporteret, nullâ Pontificis mentione, interim super-
federetur quæstionibus de bonis Ecclesiæ direptis, Protestantes essent idonei, ut Ju-
dicij Cæsareæ Camera assiderent, unde prius arcebantur; Catholici vetera vici-
galia Ecclesijs solverent, etiam quas hæretici occupabant; tam ex hæreticis, quàm
Catholicis ludimagistri eligerentur & Concionatores, quibus stipendiâ vel ex Ec-
clesijs, vel ex pjs largitionibus fidelium praberentur; usus quoque Calicis, &
Sacerdotum, qui ad Lutherum defecerant, Matrimonia permitebantur. In reli-
quis ferè omnibus, qua dogmata spectant, jubebantur Lutherani Catholicis assen-
tiri. Hæc ferè capita illius edicti, quibus, ut vides, aliqua Catho-
licis, aliqua hæreticis tribuebantur, imò hæreticis omnia, nam
Catholicis pleraque demebantur, nullo additamento. Præcipui
Protestantium edictum respuère, videlicet Bucerus, Musculus,
Osiander, Brentius, Fridericus Saxoniz Dux, & ipse Calvinus.
Sed Catholici multò maximè, aded ut alij Carolum Zenoni, Hera-
clio & Constanti compararent, alij palàm ex eo quærerent: An ergo
ad Lutherum defecisset? & Paulus Pontifex, quamvis ætate jam præ-
cipiti, multisque vinculis ob Farnesiam familiam Carolo adstrictus,
nec ejus potentiam veritus tot victorijs florentem, gravissimis ad
Eum litteris abrogari hoc edictum aut corrigi jussit: planè Catho-
licam Religionem vehementer afflixit, Lutheranis ab eo tempore
multò potentioribus, & hæresi palàm exultante, ac passim victri-
ce, tantumque abfuit, hæc Transfatione eam leniri, ac intra certos

Sff 3 termi-

(a) V. Palav. hist. Conc. Trident. lib. 5. cap. 5. à n. 2. & cap. 6. & 7. & Breve
Pauli III. anno 1544.

terminos contineri, ac Concilio, quod promiserant, submitti, ut potius insolescerent, & nunquam magis Concilio adversarentur. Cognovitque ipse Carolus errorem, quando à Spirensi Decreto paulatim recessit, maximo Protestantium dolore, parique indignatione, qui ferre non possent Cæsarem Pontifici obsequentem.

Maimburgus historiæ, quam de Lutheranismò scribit, hanc quoque de Constitutione Caroli Imperatoris narrationem intexit, eamque eo præsertim nomine excusat: (a) *Quod illà nihil contra Catholicam fidem statutum fuerit, sed duo tantum in Protestantibus tolerata, usus videlicet Calicis, & Matrimonia Sacerdotum, qui defecerant. Cur verò tolerari non potuerint duo, quando ob temporum injurias tolerari tota hæresis debuit? num ergo majoris culpa fuit, aliqua ferre, quàm omnia? Hæc qui in Maimburgo legat, ipsam verò rerum historiam ignoret, verissima esse credat, & quibus opponi nihil possit. Cæterum id Maimburgum deficit, quod toties profitetur, bona vid: fides, & veritatis accurata enarratio. Nunquam Paulus Pontifex, quòd aliqua permetteret, toleraret aut conniveret, Carolum incusavit; quis enim nescit, tolerari flagitia posse, cum curari non possunt, aut pejora timeantur? sed quòd Concilia, Convèntusque, in quibus de Religione ageretur, promitteret, nullà Pontificis mentione, cujus ramen officij & potestatis est, ea indicare, illisque præfidere; quòd bona Ecclesiastica hæreticis permetteret, spoliatis Catholicis, idque Edicto sanciret; quis verò nescit, quantum in simili, imò eadem causâ Chrysostròmus & Ambrosius cum Principibus, Theodosio & Arcadio conflixerint? quòd Scholis, sacrisque Concioni- bus hæreticos æquè deligi juberet, eosque stipendijs Ecclesiarum conducì, immenso Juventutis damno, nec ista Pontificis auctoritate, sed suâ sanciret. Et quamvis non perpetuum hoc Edictum, sed temporaneum & provisorium diceretur, usque dum vid: *Liberrum & Christianum Concilium ac Universale conveniret*; verba hæc tantum erant, rebus cassà, quis enim tam obtusæ mentis esset, qui non prævideret, nunquam pro legitimo, libero, ac Universali Concilio à Protestantibus habitum iri, cui Pontifex præsedisset, & in quo ipsi non vota conferrent? perpetua ergo erit Contentio, non prius finienda, quàm Concilium conveniret Protestantibus placitum, nunquam*

(a) Maimbourg du Lutheran. lib. 5. fol. 204.

nunquam enim placitum erat. Deinde quis posset spem aliquam concipere, bona, proventusque Ecclesiasticos semel in manus hæreticorum collapsos, iterum ad Ecclesias ac legitimos Dominos redituros? ac Protestantes in Scholas, in Cathedras, in Tribunalia ac Dignitates receptos, illinc iterum, ut primum Cæsari ac Concilio placeret, excessuros? Idque eventus comprobavit. Celebrato enim, finitoque Concilio non idem finita sunt, quæ Cæsar illis concesserat, aut quæ ipsi usurpaverant. Merito igitur Spirensis hoc edictum Paulus damnavit, rescindique voluit. Nec obstant, quæ de temporum injuria ac necessitate dicebantur componendæ pacis. Pax enim, quod toties Pontifex rogaverat, cum Francisco potius Galliarum Rege, quam cum hæreticis componenda erat, id enim & Religioni, & Imperio, ut postea paruit, magis conducebat, cessavissetque necessitas, tam multa, & tam noxia indulgendi, pace cum Gallis confectâ. Sed dum æmulatio, & cupido gloriæ, ac spes vindicandi Cæsarem urgent, armantque in Gallos, cum Protestantibus fœdus successit, quod etiam Maimburgus observat, deploratque in sua de Luthero historia *lib. 5.* raro alioquin Carolo propitius, nisi cum Pontifici oblectatur. Deinde ut bene Pontifex notavit in Diplomate ad Carolum; nullum prorsus est tam malum consilium, quod non specioso aliquo pietatis aut utilitatis nomine vestiatur; nec verò tanta necessitas fuerat, ut oporteret, Carolum tam multa circa Religionem, tantique periculi statuere, nec audito, nec rogato Pontifice, imò ejus Legato Wormatiæ dimisso, ne à Carolo destinata moraretur. Hæc sola Pontifex arguebat, ut ex illius litteris ad Carolum patet, & tamen hæc omnia Maimburgus præterit, producitque in medium, quasi à Pontifice reprehensa, quæ nunquam reprehendit, tolerantiam videlicet Calicis & Nuptiarum, omittit verò, quæ planè reprehensa sunt. Ergo cum Edictum Cæsaris contra Pontificis sententiam excusat, perinde facit, ac si quis Advocatus Judici reum purgaret, tacitis veris ejus delictis, ijs verò dilutis, quæ nunquam fecit, & quæ nemo objecit. Quæ artificia, quantum à candore & veritate historica aliena sint, præsertim in causistanti momenti, nemo non videt, abrogantque Maimburgo fidem, etiam vera dicenti, quippe fraudem semel deprehensam semper timemus.